

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5058/2020
12.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Џодић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Мирослав Дмитровић, адвокат из ..., ради измене одлуке о старатељству, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 216/20 од 10.06.2020. године, на седници одржаној 12.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 216/20 од 10.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П2 151/18 од 10.03.2020. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П2 52/15 од 03.11.2015. године у тачки 2, тако што је малолетно дете странака ВВ рођена ...2007. године у ..., поверена на самостално старатељство – самостално вршење родитељског права, чување, васпитање и издржавање тужиоцу АА, оцу. Ставом другим изреке, утврђено је пребивалиште мал. ВВ на адреси тужиоца-оца. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мајке ББ са малолетним дететом ВВ на начин ближе описан у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да омогући туженој да преузме дете половину летњег распуста као и половину зимског распуста у термину и по договору странака. Ставом петим изреке, одбијена је као неоснована привремена мера којом је тражено да тужилац омогући туженој да преузме дете пола летњег распуста као и половину зимског распуста у термину по договору странака и да омогући туженој да сваке друге године проведе са дететом Божић и сваку другу Нову годину, до окончања поступка за промену старатељства. Ставом шестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 216/20 од 10.06.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, почетком 2015. године започет је рад Центра за социјални рад у ... са породицом АА-ББ, када је пријављен поремећај партнерских односа АА и ББ и дошло до добровољне сепарације, од када мал. ВВ, рођена 2007. године, живи са мајком код бабе ГГ у ..., али свакодневно је одлазила код оца АА у стан. Центар за социјални рад је радио на превазилажењу породичних проблема, а отац је био сагласан са ћеркиним боравком код мајке јер је знао да је девојчица емотивно везана за мајку, као и мајка за њу и био је потпуно упућен у мајчино здравствено стање. Мајка ББ од 2002. године болује од МЦ и има оштећење вида на једном оку, отежано се креће, има статус особе са инвалидитетом и код ње постоји други степен потешкоћа у раду, па се може запослити само под посебним условима. Више пута је хоспитализована у болници у ... и ... на одељењу неурологије. Из извештаја Клиничког центра Србије Клинике за неурологију од 28.01.2015. године, утврђено је да тужена болује од Sclerosismultiplex G35 и Depressio F32, а из специјалистичког извештаја Диспанзера за ментално здравље Опште болнице у ... од 19.03.2015. године утврђено је да болује од Sclerosismultiplex Disordooovsessivocompulsivus F42. Након што је малолетна ВВ пријавила да трпи психичко насиље од стране бабе ГГ, Центар за социјални рад је обавестио ОЈТ и ПС у ..., ради предузимања одговарајућих мера у складу са законом. Малолетна ВВ се налази код оца од краја јуна 2019. године. У Центру је јасно изразила жељу и став да живи код оца АА, али да се виђа са мајком без присуства баке ГГ, јер се плаши бабине љутње и реакције. Овај Центар је мишљења да отац АА поседује родитељске капацитете и све друге услове потребне да одговори на развојне потребе малолетне ВВ уз изражену свест о значају мајке у одрастању малолетног детета која има здравствене проблеме који компромитују њене родитељске капацитете и да у развојном добу одговори на потребе детета. У допунском изјашњењу од 21.08.2019. године центар је предложио модел виђања мал. ВВ с мајком ББ уколико дође до промене одлуке и дете буде поверено на вршење родитељског права оцу. Због свог здравственог стања тужена је остварила право на туђу помоћ и негу од 06.02.2019. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев закључујући да је у најбољем интересу малолетног детета да се повери на чување, бригу и васпитање тужиоцу као оцу, имајућу у виду прихваћене експертизе и мишљење Центра за социјални рад, уз утврђену чињеницу да тужена болује од наведених болести, због чега јој је потребна туђа нега и помоћ и због чега су компромитовани њени капацитети мајке у родитељској улози од доношења претходне судске одлуке до данас. Како је стручни тим Центра за социјални рад предложио да отац самостално врши родитељско право јер има капацитет, жељу, вољу и услове да за то, а тим пре што никада није бранио малолетној ћерки да одлази код мајке, већ је напротив њу подстицао да мајку обилази и јавља јој се и када се налазила код њега, то су применом члана 77. Породичног закона поверили дете оцу. Имајући у виду тренутно здравствено стање мајке, као и психичко стање детета, суд је сходно члану 61. Породичног закона одредио модел виђања малолетног детета и мајке на начин описан у првостепеној пресуди.

Врховни касациони суд налази да је правилан закључак нижестепених судова да је у овом моменту у најбољем интересу малолетног детета да самостално родитељско право над њим врши отац, који поседује родитељске капацитете и све друге услове потребне за развој малолетне ВВ. На овај начин је обезбеђено да дете остане код оца који је мотивисан и који се адекватно брине о детету и код кога се дете осећа емотивно сигурно, јер здравствено стање, које је супротно ревизијским наводима измењено-погоршано од доношења претходне судске одлуке до данас, јер јој је потребна туђа нега и помоћ, мајку онемогућава да се у пуном капациту оствари у родитељској улози, а ту улогу не може да врши бака уместо мајке, због чега су код оца испуњени сви услови за њен правилан будући психофизички развој, а пре свега то је и жеља мал. ВВ. Редовни контакти са мајком, у складу са одређеним моделом, а које тужилац неспорно подстиче, уз одговарајућу посвећеност мајке дететовим потребама, оствариће се најбољи интерес малолетног детета и одржати блискост са мајком која је изузетно емотивно везана за ћерку али је због болести, смањених капацитета да се оствари у родитељској улози. Супротно ревизијским наводима испуњени су услови за измену одлуке о поверавању детета због промењенх прилика од доношења раније одлуке чија се измена захтева и у интересу је детета да се та одлука измени. Супротно ревизијским наводима, у конкретном случају, мишљењу детета је посвећена дужна пажња у смислу члана 65. став 3. Породичног закона, јер је управо уважено њено мишљење изнето пред стручним тимом Центра, где се изјаснила да жели да живи код оца али да се виђа са мајком без присуства бабе ГГ, што је центар у свом налазу и мишљењу од 18.02.2020. године навео и о томе се изјаснио, и код чињенице да је дете само иницирало поступак код центра због психичког насиља од стране бабе, те су нижестепени судови правилно утврдили да су се стекли законом прописани услови за одлуку о поверавању малолетног детета на начин како је то учињено, с обзиром да и њено понашање указује на опредељење да живи у породици са родитељем којег је само изабрало. Најбољи интерес детета подразумева удовољавање на најбољи могући начин његовим емотивним и развојним потребама које начело има предност над осталим интересима, и првенствено подразумева потребу за сигурном, стабилном и предвидивом околином у којој ће се дете осећати вољено, развијати осећај припадања, слободно и несметано стицати искуства и изражавати своје мишљење. С обзиром на наведено, неосновано је ревизијско указивање на погрешну примену материјалног права.

Осталим наводима ревизије који су усмерени пре свега на оспоравање одлуке о самосталном вршењу родитељског права не доводи у сумњу основни закључак нижестепених судова да је у овом моменту у најбољем интересу малолетног детета да остане у средини у којој сада живи, односно да самостално родитељско право над њим врши отац.

С обзиром да су нижестепени судови при решавању и осталих питања правилно применили материјално право одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Марина Антонић